

• Uvod • Uzročnici • Simptomi • Dijagnoza • Prognoza i liječenje

Uvod

Infekcija malom dječjom glistom je stanje u kojem mala dječja glista *Enterobius vermicularis* raste i razmnožava se unutar crijeva.

Mala dječja glista ili bijela glistica najčešći je parazit djece u umjerenim podnebljima. Barem 20% sve djece i čak do 90% djece smještene po ustanovama imaju malu dječju glistu.

Uzročnici

Infekcija obično teče u dva koraka. Jajašca se najprije prenesu sa područja oko anusa (čmara) na odjeću, posteljinu i igračke. Jajašca se tada prenesu, često prstima, u usta drugog djeteta koje ih proguta. Jajašca se također mogu udahnuti iz zraka a zatim progutati. Djeca se mogu ponovno zaraziti (reinficirati) prenošenjem jaja sa kože oko anusa u vlastita usta.

Male dječje gliste odrastaju u završnom dijelu tankog crijeva tokom 2-6 sedmica. Ženka tada seli u područje oko anusa, obično noću, da bi odložila jajašca u kožne nabore. Jajašca se odlažu u ljepljivoj, želatinoznoj tvari. Ta tvar, kao i micanje ženke, uvjetuju svrbež.

Jajašca mogu preživjeti do 3 sedmice na normalnoj sobnoj temperaturi. Međutim, jajašca se u kožnim naborima mogu brzo izvaliti i male glistice vratiti u debelo crijevo i završni dio tankog crijeva.

Simptomi

Većina djece inficirana malom dječjom glistom nema nikakvih simptoma. Neka, međutim, osjećaju svrbež oko anusa i stalno se češu pa tu koža može ogrubjeti. U djevojčica može doći do svrbeža i iritacije vagine. Bol u truhu, nesаница, konvulzije i druge nedokazane posljedice neopravdano su se svaljivale na infekciju malom dječjom glistom. U rijetkim slučajevima, upala slijepog crijeva može nastati zbog blokade malim dječjim glistama.

Dijagnoza

Dijagnoza se postavlja pronalaskom glista. Pretraživanje je najbolje provesti pregledom dječjeg anusa oko 1-2 sata nakon što je leglo na spavanje. Gliste su bijele i tanke poput vlasi, ali se miču i vidljive su prostim okom. Uzorke jajašca ili gliste mogu se uzeti sa kože oko anusa ljepljivom stranom prozirnog selotejpa rano ujutro dok dijete još spava. Selotejp se može presaviti i odnijeti doktoru. Jajašca i gliste na selotejpu mogu se uočiti pod mikroskopom.

Prognoza i liječenje

Liječenje obično nije nužno. Parazit rijetko uzrokuje štetu, a k tome je izuzetno čest. Međutim, većina je bolesnika uzrujana spoznajom da ima gliste i često ih se želi riješiti. Jednom dozom lijeka mebendazola ili pirantela izliječi se oko 90% slučajeva. Svi članovi obitelji moraju se liječiti jer se infekcija prenosi sa jednog člana na drugog. Kreme ili masti protiv svrbeža (anti-pruritični pripravci) primjenjuju se izravno na kožu oko anusa radi smanjenja svrbeža.

Uprkos liječenju često dolazi do ponovne infekcije (reinfekcije) jer se još do sedmica dana živa jajašca izlučuju stolicom (zato nakon 7 dana treba uzeti još jednu dozu lijeka). Odjeću, posteljinu i igračke treba često strojno prati kako bi se uklonila jajašca.